

Fylkesmannen i Østfold

Direktoratet for naturforvaltning
Tungasletta 2

7485 TRONDHEIM

	Direktoratet for naturforvaltning	Områdene miljøvern og landbruk
	Skannet	Res ref.:
	15 AUG. 2007	Vår ref.: 2007/9251 443.2 LRK
		Vår dato: 06.08.2007
Sak	07/9431-1	Enh. ART-FF

Bestandsvurdering for laks i Østfold

Sammenstilling av vassdrag.

I Østfold er det registrert tre hovedvassdrag med laks, Enningdalselva, Tista og Glomma. Når det gjelder Glomma så regnes sideløpet Aagaardselva som eget vassdrag med egen laksestamme. Laksen gyter også i nedre del av Ørbekken som er et sidevassdrag til Enningdalselva. Fiske er ikke tillatt i den lakseførende delen av Ørbekken. Laksebestanden i Tista, (navnet på nedre del av Haldenvassdraget), er reetablert og det ble åpnet for fiske i 2003. Bestanden av laks i Tista opprettholdes gjennom utsettinger men det er gjort store investeringer i form av habitatforbedringer og laksetrapper og laksen gyter nå i vassdraget. Dersom vi regner med sideløp og sidevassdrag til hovedvassdragene så ender vi opp med følgende vassdrag, fisketid og foreslått kategori for laks i Østfold som vist i tabell 1:

Tabell 1. Vassdrag fisketid og foreslått kategori for laksevassdrag i Østfold.

Vassdrag	Fisketid	Kategori laks
- Enningdalselva	(Fiske tillatt f.o.m. 16. mai t.o.m. 15. august)	5a
- Ørbekken	(Fiske ikke tillatt)	5a
- Tista	(Fiske tillatt f.o.m. 1. juni t.o.m. 31. august)	3b
- Glomma	(Fiske tillatt f.o.m. 15. juni t.o.m. 15. september)	5a
- Aagaardselva	(Fiske tillatt f.o.m. 1. juni t.o.m. 31. august)	5a

I tillegg til vassdrag med laks er det registrert til sammen 46 vassdrag hvor det er eller har vært en bestand av sjøørret, da er laksevassdraga medregnet. I 8 av bekkene er sjøørreten forsvunnet pga. menneskelig påvirkning. Dersom vi oppsummerer, ender vi opp med totalt 5 elver/bekker med en bestand av laks og sjøørret, og 33 bekker med en bestand av sjøørret, dvs. totalt 38 vassdrag med anadrome laksefisk i Østfold. I alle sjøørretbekkene i Østfold er sjøørreten fredet hele året.

Redskapsenheter i sjøen.

Det totale antallet redskapsenheter i sjøen har gått noe ned i løpet av de siste ti åra, fra 27 redskapsenheter i 1997 til 21 redskapsenheter i 2006. Halden kommune (Svinesund/ Iddefjorden) har imidlertid hatt en liten økning de to siste åra. Tabell 2 viser utviklingen i antall redskapsenheter i sjøen i Østfold de siste fem åra.

Tabell 2. Antall redskapsenheter i sjøfisket 2002-2006 i Østfold, kommunevis.

Kommune	2002	2003	2004	2005	2006
Halden	13	11	11	13	14
Hvaler	2	2	2	2	2
Fredrikstad	5	5	4	3	3
Rygge	1	1	2	1	1
Moss	2	1	2	1	1
Tilsammen	23	20	21	20	21

Fangststatistikk for laks i sjø og elv.

Fangsten av laks i sjøen i Østfold (antall kilo og gjennomsnittsvekt) og for Halden kommune er vist i tabell 3. I Svinesund/Iddefjorden fiskes det i tillegg laks også på svensk side.

Fangstene på svensk side har de senere årene ligget omtrent på samme nivå som på norsk side, kanskje noe under. I de andre kommunene i Østfold har fangsten i den enkelte kommune vært så liten at den ikke har kommet med på statistikken til SSB.

Tabell 3. Fangst av laks i sjøen i Østfold/Halden vist som samlet vekt/snittsvikt i kg.

Fylke/Kommune	2002	2003	2004	2005	2006
Østfold	1036 / 4,4	982 / 4,4	952 / 5,4	1115 / 4,8	919 / 4,8
Halden*	502 / 5,1	391 / 4,9	273 / 5,4	597 / 5,3	382 / 5,2

* Fanges omtrent tilsvarende på svensk side av Svinesund/Iddefjorden.

Fangststatistikken for laks i laksevassdrag i Østfold de siste fem åra er vist i tabell 4.

Tabell 4. Fangst av laks (kg og antall) i laksevassdrag i Østfold 2002-2006.

Vassdrag	2002		2003		2004		2005		2006	
	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall
Enningdalselva	525	112	1068	189	434	110	883	169	984	166
Tista	-	-	44	11	36	7	83	16	142	19
Glomma	412	105	440	143	227	55	450	129	364	111
Aagaardselva	873	208	722	120	280	66	518	90	231	56

Tabell 5 viser fangst av laks i Aagaardselva fordelt på ulike uker i perioden 2002-2006.

Tabell 5. Ukesvis fordeling av laks (antall/kg) i Aagaardselva.

Aagaardselva	2002		2003		2004		2005		2006		Sum 2002-06	
	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg
22	0	0	0	0	0	0	6	60,9	4	40,3	10	101,2
23	6	33,1	10	91,6	3	25,9	3	24,1	3	16	25	190,7
24	7	45,9	8	70,4	1	7,2	6	58,1	4	24,9	26	397,2
25	11	76,3	13	101,3	1	12	7	46,7	5	29,1	37	265,4
26	12	75,6	13	82,7	2	12,6	5	24,4	2	10,2	34	205,5
27	8	54,3	13	72,5	3	16,7	2	10,2	1	8,2	27	162,4
28	16	85,2	7	47,2	4	25,4	6	27	0	0	33	184,8
29	26	103,8	4	21,1	4	17	7	30,3	1	1,8	42	174
30	50	188,6	5	18,8	5	17	5	27,5	1	5,8	66	257,7
31	45	136,4	3	14	4	8,9	6	30,6	2	3,4	60	253,3
32	17	53,8	0	0	8	35,9	9	37,6	6	18,2	40	145,5
33	4	8,8	5	27,1	6	21	11	46,8	5	16	31	119,7
34	4	13,3	23	95,2	3	17,9	7	42,1	7	14	44	182,5
35	3	10	16	80,1	15	47,2	5	38,6	3	5,7	42	181,6

Tabell 6 viser fangst av laks i Glomma fordelt på ulike uker i perioden 2002-2006.

Tabell 6. Ukevis fordeling av laks (antall/kg) i Glomma.

Glomma	2002		2003		2004		2005		2006		Sum 2002-06	
	Uke	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall
25	2	14,6	1	7,0	2	14,7	-	-	3	18,2	8	54,5
26	2	11,6	3	21,2	1	7,5	1	3,2	2	11,5	9	55,0
27	3	21,0	2	8,2	-	-	2	5,0	5	24,2	12	58,4
28	5	14,6	4	10,3	1	1,7	9	34,4	6	23,3	25	84,3
29	5	27,4	4	9,3	4	12,0	19	63,6	16	56,2	48	168,5
30	2	7,8	9	28,0	3	10,6	9	25,4	4	10,9	27	82,7
31	16	57,9	10	29,7	-	-	10	38,9	11	38,8	47	165,3
32	7	22,0	11	28,3	2	9,5	21	71,0	13	35,3	54	166,1
33	12	37,4	8	21,9	4	12,0	7	35,5	6	11,9	37	118,7
34	11	40,0	17	51,5	3	11,4	16	62,1	11	25,0	58	190,0
35	8	37,9	16	53,9	1	2,0	12	34,5	8	22,8	45	151,1
36	8	29,5	26	75,0	16	60,4	15	53,9	18	58,2	83	277,0
37	24	89,8	32	95,3	9	38,2	8	22,4	8	28,1	81	273,8
38	-	-	-	-	8	46,5	-	-	-	-	8	46,5

Tabell 7 viser fangst av laks i Enningdalselva fordelt på ulike uker i perioden 2002-2006.

Tabell 7. Ukevis fordeling av fangst (antall/kg) i Enningdalselva

Enningdalselva	2002		2003		2004		2005		2006		Sum 2002-06	
	Uke	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall
20	21	149,2	19	188,0	6	50,3	21	143,2	33	238,4	100	769,1
21	4	23,0	26	207,4	11	87,3	8	54,3	21	143,3	70	515,3
22	9	62,3	14	106,4	4	21,0	16	106,5	28	318,0	71	614,2
23	8	57,4	14	94,5	-	-	27	190,9	33	217,7	82	560,5
24	1	6,5	29	171,5	1	9,4	26	142,7	12	61,5	69	391,6
25	2	9,0	15	75,8	1	9,8	17	88,0	8	36,4	43	219,0
26	9	51,0	14	70,3	5	18,2	10	38,2	11	42,5	49	220,2
27	7	31,7	13	56,2	12	56,2	7	23,8	1	1,2	40	169,1
28	13	42,1	17	55,2	9	38,8	3	7,5	8	23,7	50	167,3
29	12	31,8	13	83,2	15	38,7	5	14,3	-	-	45	168,0
30	8	17,8	6	17,2	15	45,3	8	18,7	1	1,9	46	100,9
31	5	13,7	4	6,9	17	31,9	8	17,8	2	9,7	36	80,0
32	8	16,5	4	9,4	11	23,3	11	33,6	-	-	34	82,8
33	5	12,5	-	-	3	5,0	2	3,6	4	4,9	12	26,0

Tabell 8 viser fangst av laks i Tista fordelt på ulike uker i perioden 2002-2006.

Tabell 8. Ukevis fordeling av fangst (antall/kg) i Tista. (NB! Det ble åpnet for fiske først i 2003)

Tista	2002		2003		2004		2005		2006		Sum 2002-06	
	Uke	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall	Kg	Antall
22	-	-	-	-	-	-	7	36,0	2	16,1	9	52,1
23	-	-	-	-	4	24,7	5	24,3	-	-	9	49,0
24	-	-	-	-	-	-	3	17,5	3	22,1	6	39,6
25	-	-	-	-	-	-	-	-	2	16,6	2	16,6
26	-	-	-	-	-	-	-	-	6	40,0	6	40,0
27	-	-	-	-	-	-	-	-	5	42,1	5	42,1
28	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4,8	1	4,8
29	-	-	1	4,0	-	-	-	-	-	-	1	4,0
30	-	-	4	16,8	3	10,9	-	-	-	-	7	27,7
31	-	-	3	11,2	-	-	-	-	-	-	3	11,2
32	-	-	2	8,5	-	-	-	-	-	-	2	8,5
33	-	-	1	4,5	-	-	-	-	-	-	1	4,5
34	-	-	-	-	-	-	1	5,0	-	-	1	5,0

Utviklingen i fiskeriene.

Utviklingen i fiskeriene etter laks i perioden 2002-2006 har vært ganske stabil. Man antar også at beskatningstrykket har vært tilsvarende stabilt i perioden, men det er ikke gjort vitenskapelige beregninger som viser beskatningstrykket i de ulike vassdrag. For Enningdalselva er det ved de undersøkelsene som LFI har gjort for perioden 1997-2007 lagt til grunn et beskatningstrykk (fangstandel) på 50 %.

Lakselus og rømt oppdrettslaks.

Lakselus har foreløpig ikke vært noe stort problem for laksebestandene i Østfold. Dette kommer først og fremst av at vi ikke har oppdrettsanlegg for laksefisk i sjøen i vårt fylke, og det er langt til nærmeste anlegg i andre fylker og i Sverige.

Når det gjelder innslaget av rømt oppdrettslaks i våre vassdrag så må situasjonen for Enningdalselva sies å være forholdsvis god, med et innslag i høstfisket på gjennomsnittlig ca. 4 %. Dette kommer sannsynligvis av at vassdraget ligger godt skjermet innerst i Iddefjorden og således blir elva vanskeligere å finne fram til for laks som rømmer fra oppdrettsanlegg langt unna.

For Glomma er situasjonen annerledes. På grunn av sin store vannføring som under flom kan merkes langt ut i Skagerrak, vil oppdrettslaksen lettere trekkes mot Glomma, og det har under høstfisket/stamlaksfisket vært innslag av oppdrettslaks på mer enn 50 % nedenfor Sarpsfossen. I sideløpet Aagaardselva har innslaget av rømt oppdrettslaks tradisjonelt vært lavere enn i hovedløpet Glomma.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Ottar Krohn e.f.
avdelingsdirektør

Leif Roger Karlsen
rådgiver/fiskeforvalter